

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Felelős szerkesztő:
ifj. IMRIK JÓZSEF

Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér soronként 40 fillér.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Bevonultunk Szerbiába!

Sabac a mienk.

Hivatalos jelentés.

Budapest, aug. 14.
Érkezett éjjel 11 óra 30 perc.

Csapatunk ma több ponton bevonultak Szerbiába és az ottani ellenséges erőket visszavetettek. Csapatunk valamennyi akciója sikeres volt. Sabac birtokunkban van.

A fővárosi sajtó Sabac bevételéről.

Budapest, aug 15.

Sabac bevételét a fővárosi lapok akciónk első jelentékeny lépéseként üdvözlik. A Pester Lloyd szerint benyomulásunk Szerbiába ma folytatódik. A Pesti Hírlap és Pesti Napló örömmel konstatálja, hogy Sabac birtoklásával a vízi akadály nehézségein túl vagyunk. Szabaddá lett a leszámolás útja. Az Ujság Szerbia elestével véli a megsértett igazságérzet elégtételét befejezettnek.

A legujabb orosz ocsmányság.

Bécs, aug. 14.
Express.

A bécsi amerikai nagykövetség közölte tegnap külügyi kormányunkkal, hogy Hoffinger alkonzult, akit követük pétervári levéltárunk őrizetére hátrahagyott és akinek biztonságáért az orosz külügyi hivatal kifejezetten garanciát vállalt, mint hadi foglyot tartóztatták. Oroszország ez erőszakos tényére külügyi kormányunk a magtorlás nemzetközi jogfegyverével válaszolt és elrendelte a bécsi orosz nagykövetség hátrahagyott irodatisztjének és a Budapesten tartózkodó sarajevói orosz konzulnak letartóztatását.

A román király üdvözli Tiszát.

Aradról jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy Pongrácz gróf, aki Károly román herceget Sinajába kísérte és a román királynál audiencián megjelent, a román királytól meleg üdvözlést hozott Tisza miniszterelnöknek.

Az ujoncok s a szabadságot póttartalékosok és népfelkelők behívása.

Budapest, aug. 15.

Az ujoncok és póttartalékosoknak háboru esetére tervezett idő előtt való behívása a jövő héten fog elrendeltetni; ugyanakkor a honvédség már behívott, de fölös létszám miatt ismét szabadságot tartalékosainak póttartalékosainak, valamint ama népfelkelőknek behívásai is megtörténik, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

Tisza a háboru fejleményeiről.

Budapest, aug. 13.

Egyes fővárosi lapok a miniszterelnöknek tegnap a munkapárti körben beszélgetés közben tett nyilatkozataiból hoznak közleményeket, amelyek számos félreértést tartalmaznak és egészen téves benyomást keltenek a miniszterelnök által mondottak felől. Ezeknek lényege az volt, hogy a siker Isten kezében van, de mindaz, ami eddig történt, mindenek előtt pedig az a tette kész férfias elszántság, amely úgy a hadsereg, mint a monarchia két államának egész lakosságát áthatja, a legjobb reményekre jogosít és garanciát nyújt az iránt, hogy a reánk kényszerített nagy mérkőzésben meg fogjuk állani helyünket. Csüg-

gedésre, kis hitűségre a nagy küzdelem bárminő változatos fordulatai között sem volna okunk.

Arról egy szót sem mondott a miniszterelnök, hogy ne kössünk olcsó békét, ha az egész vonalon miénk a győzelem; — hanem azt mondta, hogy a milyen nehéz szívvel tudta magát a háborura elhatározni, éppen olyan határozott meggyőződése, hogy a harcot végig kell küzdeni. Nem szabad addig nyugodnunk, míg meg nem szereztük jövő biztonságunk állandó garanciáit.

Nagy adomány a katonák családjai részére.

A trónörökös a katonákért.

Károly Ferencz József trónörökös az osztrák és magyar vörös keresztnek, valamint az ausztriai, magyarországi és boszniai behívott tartalékosok családjainak segítségére hetvenezer koronát adományozott.

*

Lugosról jelentik: A románbányai határőrezredből alakult karánsebesi vagyonsközség választmánya a területéről bevonultak hátramaradottai részére **százezer koronát** szavazott meg és elhatározta, hogy ezen összegben élelmiszereket szerez be a segélyre szorultak közt való szétosztás végett. Medve Zoltán krassószörénymegyei főispán engedélyt adott arra, hogy a törvényes fórumok utólagos jóváhagyása reményében ez a határozat azonnal végrehajtsák.

Olvasóinkhoz. Ha fontos távirat érkezik a harctéri eredményekről, akkor vasárnap is külön kiadást adunk.

Segélyakció.

Képviselőtestületi ülés.

Jászapáti község képviselőtestülete népes közgyűlést tartott f. hó 11-én délelőtt 10 órakor.

A közgyűlés, melyen Berente Miklós főbíró elnökölt, a bevonult véd-kötelesek családjának segélyezéséről tanácskozott s azt a 2000 koronát, amelyet a főgimnázium felszentelésére szánt a község, — *egyhangulag felajánlotta* erre a célra. Azon felül elhatározta, hogy *gyűjtést indít* s ezen gyűjtés sikere érdekében az ipartestület és a rk. nőegylet hasonló irányu mozgalmát teljes erejéből támogatja.

A gyűjtés vezetésére, a segélyre szorulóknak kipuhatólására és a segélyek kiosztására egy bizottságot választott a közgyűlés, mely bizottság névsora a következő: Berente Miklós, a községi előjáróság 12 tagja. Szénássy Lajos főszolgabíró, Haugh Béla főgimn. igazgató, Dr. Büchler Pál, Dr. Beóthy János, Dr. Khindl Barna, Dr. Markovits Pál, Táborny János, Antal Sándor, Vágó Pál, ifj. Imrik József, Löwy Emil, Dr. Steitman Gyula, Farkas L. József, Demeter István, Kis A. Sándor és Muzamel József.

Ez a bizottság a rk. nőegylet és az ipartestület által választott bizottsággal egyöntetűen fog működni.

Markovits Pál plebános indítványára ugyancsak egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy az ovoda helyiségében *napközi otthont* óhajt létesíteni szegény gyermekek ellátására és gondozására. A napközi otthon vezetésére és felügyeletére a rk. nőegyletet kérte fel a gyűlés.

A Magyar Vörös Kereszt egyesület felhívására egyhangulag határozatba ment, hogy a sebesült katonák ápolására a kiséri-uti ujelemi iskolát kórház céljaira felajánlják s be is rendezik, *ötven darab kórházi ágyat* azonnal meg is rendeltek.

Kis M. János képviselő, a kisjárású rk. kör elnöke, kórház céljaira felajánlotta a kisjárású kör helyiségeit, amit a közgyűlés általános helyesléssel és köszönettel vett tudomásul.

Elhatározta még a közgyűlés, hogy a gyámpénztárilag kezelt pénzüsségeket

1914-ben a Kölcsonpénztárba helyezi el 5 százalék mellett. — Majd Stern Dezsőnek, a nagyvendéglő új bérlőjének kérvényével foglalkoztak. A bérlő a háborus időre való tekintettel a béreösszeg elengedését, vagy a bérletiszérvződés felbontását kéri. A közgyűlés a kérelem elintézését a előjáróságra bízta. Ugyancsak az előjáróságot bízták meg a két új elemi iskola padjainak és felszerelésének beszerzésével is.

A közgyűlés után egyházzvédnök-ségi ülés volt, amelyen jóváhagyták a templomi orgona tisztítására kötött szerződést.

Értesítés

a polgári leányiskola megnyitásáról.

A nagymélt. vall. és közokt. Miniszter Ur engedélyezése alatt álló, **Jászapáti községben** tervezett 4 osztályú

polgári leányiskola

első évi (előkészítő) évfolyama folyó év szeptember elsején megnyílik.

Ezen polgári leányiskola nyilvánossági joggal fog birni.

Felvételnek levizsgáztatás céljából növendékek a polgári leányiskola összes osztályaira.

Az I—II. osztályra felvételnek azon növendékek, kik az elemi leányiskola IV—V., illetve VI-ik osztályát sikerrel végezték.

E növendékek a nagymélt. vall. és közokt. Miniszter Ur engedélye megérkezése után helyben vizsgáznak, és vizsgálatukról **államérvényes bizonyítványokatnyernek.**

A harmadik osztály növendékei csak az esetben vétetnek fel nyilvános növendékekül, ha a jelentkezők száma legalább 15. — Ellenesetben a IV-ik osztályosokkal egyetemben magánuton vizsgáztatnak le, mikoron az áll. polg. iskolákban szokásos vizsgadíjat (a rendes tandíj mellett) lefizetni tartoznak a vizsgálatra való jelentkezés alkalmából.

Beiratási díj 10 korona, mely alól felmentésnek helye nincs.

Tandíj az összes osztályokban évi 120 korona. Megengedhető azonban ezen díjnak havi részletekben való törlesztése, minden hó elsején.

Szegénysorsu és jóelőmeneteli növendékek fél vagy egész tandíjmentességben részesülhetnek.

Tankönyveket az összes növendékeknek — a nagymélt. vall. és közokt. Miniszter Ur által engedélyezett könyvek jegyzéke szerint — az árösszeg lefizetése mellett az intézet igazgatósága egyszerre hozatja meg, miáltal a rossz és avult könyvek kiküszöbölhetők lesznek.

A polgári leányiskola rendes tárgyai mellett gondoskodás történik a rendkívüli tárgyak rendszeres tanításáról is. Nevezetesen a francia és német nyelvi, gép- és gyorsírási, valamint zongora tanfolyamok tartatnak fenn.

Az intézet igazgatósága.

Katonanap.

Tegnapi rendkívüli kiadásunkban már felhívtuk az áldozatkész közönség figyelmét az augusztus 18-ára tervezett *katonanapra*. Ujból melegen ajánljuk annak támogatását s egyben közöljük *dr. Küry Albert* h. főispánnak lapunk szerkesztőjéhez intézett következő levelét:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A hadbavonultak családjainak segélyezésére köztudomás szerint ugy az országos akció, mint vármegyénkben, minden városban és járásban a helyi mozgalom napok óta folyik.

Ámbár örömmel látom, hogy vármegyénk társadalmá minden rétegében oly buzgalmat és áldozatkészséget mutat, amelynek eredményeképen remélhetjük, hogy a keresőtől megfosztott családok ellátása nagyban és egészben kielégítést fog nyerni, annál inkább, mert az állam támogató keze az erre szorult családok szükségén már a legrövidebb idő alatt segíteni fog, mindazonáltal ugy gondolom, hogy egy remek alkalom kínálkozik a helyi segélyező bizottságok készletének eredményes gyarapítására.

E hó 18-án lesz tudvalevőleg dicsőségesen uralkodó királyunk 85-ik születésnapja s ez a nap a mai nehéz időkben gyönyörű ünneppé lesz avatható, ha azt „katonák napjává” tesszük és felhasználjuk az alkalmat, hogy királyunk felkent személye iránti tiszteletünk és szeretetünk melegét a hazáért és királyért küzdő katonák elhagyott családjai javára gyümölcsöztetjük azáltal, hogy e napon minden városban és községben gyűjtést rendezünk.

Alkalma nyílik a társadalom minden rétegének kivenni részét az ünneplésből a rendezés, a gyűjtés, az adakozás útján s ta-

Olcsó bevásárlási forrás! Legfinomabb minőségű áruk!
 Nagy raktár japáni zománc- és páva porfestékekben. Pontos kiszolgálás.
MOLNÁR J. fűszer-, festék-, csemege és ásványvíz kereskedése **Jászapáti, Bazár-épület.**

nuságot tenni a közvéleménynek a király iránti szeretetet és a hadbavonultak iránti elismerést és testvéri érzést hazafias áldozatkészségben összeforrasztó érzésről.

Ezekre való utalással hazafias bizalommal kérem szerkesztő urat, hogy a „katona nap” eszméje és sikerének, melynek rendezése iránt a hatóságokat egy dejüleg felszólítottam, becses lapjában propagandát csinálni sziveskedjék.

A gyűjtés egész eredménye az illető város és község helyi segítő bizottságának rendelkezésére lesz bocsátva.

Szolnok, stb.

Küry s. k.

Helyettes főispánunk hozzánk intézett lelkes felhívása buzdítsa tette és cselekedetre minden olvasónkat. Augusztus 18-án tegyen biznyságot igaz hazafisága mellett minden polgára az országnak. Ha csak filléreket is, de áldozzon a nemes célra, adjon valamit a bevonult hadkötelesek családjainak segélyezésére mindenki, aki itthon maradt a háboruból. Szebben, magasztosabban igazán nem köszönheti és hálálhatja meg a hadba vonultak kimondhatatlan nagy — talán véres, talán halálos — szolgálatait.

*

Lapunk zártakor értesülünk, hogy a jászapáti lpartestület nagyszabású ünnepélyt üli meg aug. 15-én a katonanapot. Az ünnepély délután 5 órakor kezdődik és este 11-ig tart. Mindenkit szívesen lát a rendezőség, amely a további tudnivalókat falragaszokon fogja közölni.

NESTLÉFÉLE
régbevált **GYERMEKESZET**

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I., Biberstrasse (67. P.)

Moratórium.

A Budapesti Közlöny keddi száma publikálta a kormány rendeletét a moratórium tárgyában. A rendelet szerint lejárt, vagy szeptember hó harmincadik napjáig bezárólag lejártó pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó első napja előtt kiállított váltón,

kereskedelmi utalványokon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapulnak, amely augusztus első napjáig keletkezett, két hónapi halasztás (moratórium) engedtetik. A tartozások után a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. A megjelölt halasztás kerete alá nem esnek:

1) államadósságok kamatai stb.; 2) záloglevelek és kötvények kamatszelvevényei; 3) törlesztéses záloglevél kölcsönök kamatai; 4) közüzemeknek használatáért fizetendő díjak; 5) hadállapotbeli segélyezésekkel szemben fennálló tartozások; 6) tartásdíjak és életjáradékok; 7) biztosítási ügyletekből eredő tartozások; 8) bértartozások, kivéve a katonai szolgálatot teljesítőikkel szemben fennálló és ismertetett tekinteteket; 9) hasznóbértartozások; 10) szolgálati szerződésekből eredő tartozások; 11) a munkavállalót alvállalkozójával szemben terhelő tartozások.

A takarékbetétekre nézve a következőképen intézkedik a rendelet: ha a betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betét augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő kétszáz koronát, — ha pedig kétezer koronát meghaladta, akkor havonként kétszáz koronát követelhet. Négyezer koronáig terjedő betéteknél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb csak a betét tíz százalékának kifizetését lehet követelni. — A folyószámlán lévő betét teljes összegben kifizetendő, ha alkalmazottak fizetésére vagy munkabérekre, üzleti helyiségek bérére stb. szükséges. Ez azonban nyolc nappal előbb írásban bejelentendő az érdekelteknél.

HELYI HIR.

Főszolgabíránk jobban van. Mint örömmel értesülünk, Szénássy Lajos árási főszolgabíró, aki heteken át betegesen feküdt, az utóbbi napokban jobban érzi magát. Feleségének gondos ápolása és nagybátyjának, dr. Szénássy Sándor egyetemi orvostanárnak kezelése megövtá minden nagyobb veszedelemtől s így remélhető, hogy rövidesen átveszi a járás vezetését.

Hadnagyi kinevezés. *ifj. Khindl* Gyulát, városunk érdemes főjegyzőjének fiát, aki a kassai m. kir. honvédgyalozezred zászlósa volt, — a király hadnaggyá nevezte ki. Gratulálunk!

A főgimnázium új tanára. A m. kir. közoktatásügyi miniszter *Fellner* Ferencz nyitrai lakost, okl. középiskolai tanárt a jászapáti kir. kath. főgimnáziumba helyettes tanárrá nevezte ki.

Az új kiséri izr. imaház felavatása. Mult vasárnap, aug. 9-én avatták fel nagy ünnepségek között a jászkiséri új izr. imaházat a községi előljáróság s az egész intelligencia jelenlétében. Leitner Gyula hitközségi elnök szép beszéddel üdvözölte a községi előljáróságot, melynek nevében Rónay Béla főjegyző rendkívül hatásos szónoklattal válaszolt.

Ugyancsak ezen a napon, a felavatást megelőzően tartották meg az imaház záróköteteli ünnepélyét. A zárókövet Rónay Béla községi főjegyző tette le gyönyörű beszéd kíséretében „az Isten és a haza nevében.”

Az ünnepélyeket az első nyilvános istentisztelet követte, melyen Jászkisér egész előkelősége részt vett.

Eladó ház. Káli Gábornak a szögvegben lévő háza eladó. A venni szándékozók a tulajdonosnál, a tanyáján jelentkezhetnek.

Megyegyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 17-én d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: a bevonult katonák családjának segítése; Vörös Kereszt részére adomány: védekezés az általános drágaság ellen.

A nőegylet választmánya ma, vasárnap délután 6 órakor a napközi otthon létesítése tárgyában ülést tart. Az ülés a főgimnázium tanári tanácstermébe van összehívva.

Jászkisér város a sebesült katonák ápolására 100 ággyal felszerelt kórházat rendez be. Az áldozatkész község a katonák családjai részére gyűjtést indított.

Sztrájk Pusztakürtön. A Dungserszky-uradalom 150 cséplőmunkása hétfőn, mikor meg kellett volna kezdeni a munkát, — sztrájkba lépett. Az intézőség azonnal telefonált a járási főszolgabírói hivatalba, ahonnan dr. Horváth József h. főszolgabíró nyomban kiszállt a helyszínre s tapintatos fellépésével rábirta a sztrájkolókat az

Bükkhasábfá szilvásvárad i gen jutányos árban beszerezhető
FISCHER LAJOSNÁL Egerben.

abbanhagyott gazdasági munkák további folytatására.

Adomány a hadbavonulók családjának. A Jászvidéki Takarékpénztár r. t. értesítette Jászapáti és Jászkisér városok előjáróságait, hogy a védkötelesek családjai részére a háboru tartama alatt, havonként és községenként 50—50 koronát adományoz.

özv. Pethes Antalné helybeli földbirtokosnő és dr. Pethes László tb. főszolgabíró a fenti célra 25—25 koronát adományoztak.

Többet élelmiszereket adományoztak és pedig:

N. N. 1 szakajtó liszt, 1 bögre zsír; Vágó Imre 1 zacskó kenyérliszt, 1 zacskó borsó, 1 drb szalona, 1 drb szappan; dr. Khindl Barnáné 1 drb szalona, 1 bögre zsír és 5 korona; Muzamel János 1 drb. szalona; dr. Dzurik Józsefné 1 zsák liszt; ifj. Császár Jánosné 1 bögre zsír, 1 drb szalona; Löwy Emilné 2 zsák bab, 2 zsák burgonya.

Itt említjük meg, hogy a hét folyamán a segítség már megindult. Három család részesült ideiglenes és gyors segélyben. A község előjárósága ugyanis az illetőket igazolvánnyal látta el a gimnáziumban, ahol az élelmiszerek el vannak helyezve, a szükséges dolgok kiosztattak. Vágó Pál festőművész szintén adott két családnak utalványt arra, hogy a gőzmalomból tíz napon keresztül egy-egy kenyeret kapjanak.

Elmarad a diákmise. A helybeli rk. plebánia ez uton is értesíti a hívőközönséget, hogy — miután Magyar János káplán bevonult ezredéhez, — a vásár- és ünnepnap fél 9 órás diákmisek egyenlőre — újabb intézkedésig — elmaradnak.

Hírek a postáról. A postahivatalok a külföldre szóló pénztalványokat további intézkedésig nem fogadják el. — Csomagokat csak 5 kilo súlyig és csakis ha élelmiszert tartalmaznak, vesz fel a posta. A harctérre azonban semmiféle csomagot nem továbbítanak.

GAZDÁK FIGYELMÉBE! Kiválóan finom LEN- és JUTAZSÁKOK, továbbá vízmentes ponyvák a legjutányosabb árban kaphatók a Gazdasági és Iparbank r. t. főintézetében, Jászapáti, berényi-ut.

**Hirdetéseket
olcsón közlünk!**

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos id. Imrik József könyvnyomdájának gyorsajtóján, Jászapáti.

Mercedes

EGYSÉG ÁR:

12.50 kor.
14.50 kor.
16.50 kor.
18.50 kor.
20.50 kor.

Abámulatos elegancia, a csodásan szép forma és a közmondásos tartósság szerezte meg a világhírt a MERCEDES cipőknek.

MERCEDES cipőáruház

SZOLNOK,

FÖTÉR (Gettlerbank épületben)

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

NÉMETH GÉZA

CIPŐÁRUHAZA

JÁSZAPÁTI, Hevesi-ut.

Raktáron tartok minden igényeket kielégítő, legjobb minőségű divatos **amerikai, francia és angol férfi, női és gyermekcipőket**

Mérték után bármily fajta cipőt készítek.

Mütrágya rendelés. Aki az ősze mütrágyát akar, — valódit és a legfinomabb minőségűt, — az siessen megrendelni a Gazdasági és Iparbank r. t. helyiségében (Jászapáti, Berényi-ut.)

Eladó birtok. Koczka István téglagyárosnak a Vágó-járásba és a temető mögött lévő földbirtoka hasznosbérbe kiadó, vagy örökáron eladó. Bő-ebbet a tulajdonosnál.

BECK J. fényképeszeti műterme

JÁSZAROKSZÁLLÁS fióközlet JÁSZAPÁTI
Sürgőnycim: BECK Jászárokszállás.

Legtökéletesebb kivitelben készítenek vizit, kabinet, makart és nagyított

fényképeket

fényezett, matt és színezett kivitelben. — Eszközök **szobai felvételeket** a legújabb amerikai találmányu „Jupiter“ fényszórával.

Minden **vasár- és ünnepnapon** eszközök felvételeket Jászapáti, a piactéren lévő bazár épület udvarán külön e célra felállított helyiségben. Vidéki meghívásra készséggel kimegyek.

Cserép és téglá.

Értesitem a n. érdemű közönséget, hogy **Jászapáti**, a kísérfi uton lévő gyáramban állandóan raktáron tartom legkitünőbb minőségben a következő **tégla és cserép** fajokat:

I. rendű falazó kézi tégla, II. rendű falazó kézi tégla. Kézi vasas tégla. I. rendű géptégla. II. rendű falazó géptégla. Kút-tégla. Flaszter tégla. Hödfarku kézi fedő-cserép. Kupescserép.

Írásbeli megrendelések azonnal elintéztetnek.

Nagybecsü pártfogást kérve, vagyok tisztelettel

Mihályi István
téglagyáros.

Réz és vasbutorok,

háló, ebédlő szaloda, kórházi és kerti berendezések, gyermekágyak, gyermekkocsik, acél sodrony ágybetétek, kocsisülések, lószőr és afrik matracok, rézkarnisok, ablakroletták, redőnyök, mozdóasztal és mozdó készletek, szobaklozet, fa- és széntartók, kályhaellenzők tüzelő készletek, ruhafogasok, patkány- és egérfogók, — legjutányosabban rendelhető

GARAI KAROLY

réz és vasbutorgyárából
ARADON.

Könyveket

bekötés végett elvállal

Kaufmann Kálmán

könyvkö